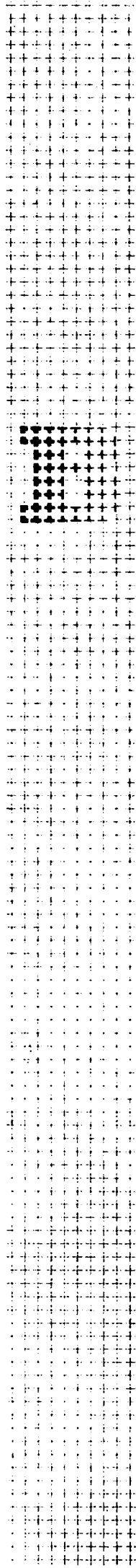

kwartaal
1

jaar
1983

Kwartaaloverzicht binnenlandse veiligheidsdienst

exemplaar

ministerie van binnenlandse zaken

KWARTAALOVERZICHT
BINNENLANDSE VEILIGHEIDSDIENST
1e KWARTAAL 1983

Nr. 1669.515.

I N D E X K W A R T A A L O V E R Z I C H T 1 e K W A R T A A L 1 9 8 3

Blz.

ANTI-DEMOCRATISCHE STROMINGEN

Het 28e CPN-Partijcongres	5.
Trotskisme - Internationale Kommunistenbond	13.

MINDERHEDEN - ACTIVISME - TERRORISME

De 16e zitting van de Palestijnse Nationale Raad	19.
--	-----

ADDENDUM

De lezer zij er - wellicht ten overvloede - op gewezen, dat de tekst van dit kwartaaloverzicht (in casu het hoofdstuk over de 16e zitting van de Palestijnse Nationale Raad) reeds was afgesloten, toen Issam SARTAWI in Portugal een gewelddadige dood vond.

ANTI-DEMOCRATISCHE STROMINGEN

HET 28e CPN-PARTIJCONGRES

Ondanks de volstrekt tegengestelde opvattingen, die binnen de CPN heersen over haar fundamentele grondslag, is men erin geslaagd de partij tijdens haar congres op 26, 27 en 28 november 1982 bijeen te houden. Dit wil nog niet zeggen, dat er ook van een herstel van de eenheid in de partij gesproken kan worden. Eerder kan geconstateerd worden, dat het congres verdere polarisatie in de hand gewerkt heeft. De vernieuwingsgezinden zijn - ten koste van de orthodoxen - als de sterkste stroming uit de partijstrijd gekomen. Ze zijn er in geslaagd de meeste van door hen ingebrachte voorstellen ter handhaving of wijziging van de congresbesluiten aangenomen te krijgen.

Congresvoorbereiding

De discussies tijdens de districtsconferenties, die aan het congres vooraf gingen, leverden hoofdzakelijk verholgenheid op over de vrijblijvendheid van de congresstukken. Het gevolg was dan ook, dat er een stroom van amendementen ingediend werd, zowel vanuit de orthodoxe als vanuit de vernieuwingsgezinde groepen.

Illustratief voor de grote verdeeldheid binnen de CPN is dat bij inventarisatie van deze wijzigingsvoorstellen soms elkaar volstrekt uitsluitende opvattingen naar voren kwamen. De tweespalt in de partij uitte zich ook in de verkiezing van de afgevaardigden naar het congres. Zo werd Ina BROUWER, de fractie-voorzitter van de CPN in de Tweede Kamer, door de overwegend orthodox ingestelde leden in Groningen, die haar beschouwen als representant van de vernieuwingsgezinde groep, niet tot afgevaardigde gekozen. Ze kon overigens wel, zij het zonder stemrecht, aan het congres deelnemen. In Amsterdam, waar de vernieuwingsgezinde vleugel sterk vertegenwoordigd was, vaardigde men niet - zoals gebruikelijk is - alle uit dit district afkomstige PB-leden af naar het congres. Hier waren het vooral de orthodox ingestelde PB-leden, die niet in de congresdelegatie werden gekozen.

Het Partijbestuur realiseerde zich daarna dat het niet langer kon volharden in zijn pogingen om de tegenstellingen in de partij onder tafel te werken. In een ongeveer drie weken voor het congres gepubliceerde beschrijvingsbrief, waarin alle ingediende amendementen verwerkt waren, verschafte het partijbestuur duidelijkheid over zijn stellingname, door aan deze wijzigingsvoorstellen pre-adviezen te verbinden, waarbij tevens meerderheids- en minderheidsstandpunten werden geformuleerd. Of deze meerderheids- en minderheidsstandpunten een juiste afspiegeling vormden van de krachtsverhoudingen in het partijbestuur moet betwijfeld worden, omdat een relatief groot aantal orthodox ingestelde partijbestuurders de PB-zittingen reeds geruime tijd opzettelijk niet meer bijwoonde.

Het congres

Ten gevolge van deze werkwijze moest het congres daadwerkelijke besluiten nemen over ongeveer 40 "beslispunten" met in totaal ca. 120 alternatieve keuzemogelijkheden. Een dergelijke beslissingsvrijheid was men bij de CPN niet gewend; dat gaf op de eerste dag dan ook aanleiding tot een ware vloedgolf van orde- en procedurevoorstellen. Het tijdgebrek dat daardoor ontstond heeft de afgevaardigden tijdens het hele congres achtervolgd. Dit ondanks de beslissing om één van de belangrijkste agendapunten, het sociaal-economische onderdeel, getiteld "Crisisbestrijding en maatschappijvernieuwing" op een later te houden landelijke conferentie te behandelen. Het mag echter betwijfeld worden of de verschuiving van de discussie rond dit agendapunt alléén te wijten is aan het ontstane tijdgebrek. Wellicht is het vermoeden dat de behandeling van dit onderwerp aanleiding zou kunnen vormen voor het verscherpen van de tegenstellingen binnen de partij de voornaamste drijfveer geweest van de partij- en congresleiding om dit onderwerp van de agenda af te voeren. Het congres bevestigde nogmaals dat de vredesstrijd de hoogste prioriteit behoort te hebben in de

politiek van de CPN. Opnieuw is vastgesteld dat de grootste boosdoener van de huidige wapenwedloop het militair-industrieel complex in de kapitalistische landen is. Volgens de CPN gaat echter ook de Sovjet-Unie niet geheel vrij uit, omdat ook daar vooral in militair-strategische termen wordt gedacht. Om deze redenen kan de Sovjet-Unie "niet automatisch en van nature een bondgenoot in de strijd tegen bewapening en oorlogsgevaar" zijn, zo stelde het CPN-congres vast. Voorwaarde voor het op gang komen van het vredesproces is het verbreken van het blokdenken. Democratische stromingen in Oost-Europa moeten de versterkte verhoudingen dáár doorbreken. In het verlengde hiervan werden de relaties met de Poolse en Tsjechoslowaakse partijen verbroken ten gunste van de democratische oppositiebewegingen in deze landen: Solidarinosc en Charta '77.

De strijd voor vrede vergt ook de vervanging van oude patronen door nieuwe in eigen land. Op het congres werd sterk gepleit voor een nauwere samenwerking met de andere kleine linkse partijen in Nederland. Een door het PB ondersteund voorstel uit de hoek van radicale vernieuwingsgezinden als het Tweede Kamerlid SCHREUDERS om het mogelijk te maken de CPN op termijn volledig te laten opgaan in een links blok (dus met verlies van de eigen identiteit, ging het congres nog te ver en werd verworpen.

In de vernieuwing van de CPN speelt de vrouwenemancipatie een belangrijke rol. Bij de bespreking van de betekenis van de vrouwenstrijd kwam toch ook een aspect van de sociaal - economische politiek van de CPN aan de orde. Traditionele eisen als arbeidstijdverkorting en handhaving van de koopkracht werden op één lijn gesteld met daarmee moeilijk te verenigen feministische eisen als recht op een zelfstandig bestaan door middel van herverdeling van arbeid en inkomen. Men wilde daarmee tot uitdrukking brengen dat binnen de arbeidersklasse ook een patriarchale structuur bestaat, die de vrouwen onderdrukt en waartegen gestreden dient te worden. Een ander belangrijk discussiepunt betrof de houding van de CPN ten opzichte van de buitenparlementaire actie en ten opzichte van bestuurstaken, die door leden van deze partij vervuld worden.

Het congres wist geen definitieve keus te maken en bepaalde, dat de CPN sterke banden van solidariteit met progressieve maatschappelijke bewegingen moet hebben en tegelijk als politieke partij een eigen verantwoordelijkheid dient te behouden. Dit zal in de toekomst, evenals in het verleden, aanleiding kunnen zijn tot conflictsituaties in de partij, die de geloofwaardigheid van de CPN - hetzij als buitenparlementaire actiepartij, hetzij als binnen de grenzen van de rechtsstaat opererende politieke partij - niet ten goede zullen komen.

Groot waren de tegenstellingen op het congres over de toekomst van het dagblad De Waarheid. De uiteindelijk aanvaarde compromistekst geeft enerzijds ruimte aan het streven om van De Waarheid een krant te maken van en voor heel politiek links in Nederland, terwijl anderzijds - via bepalingen in het redactiestatuut - de politieke verantwoordelijkheid voor de ontwikkeling in handen is gebleven van het Dagelijks Bestuur van de CPN. Op dit punt meenden orthodoxe communisten een overwinning te hebben geboekt, hetgeen wat voorbarig lijkt: door de geformuleerde tekst heeft de redactie, die immers voor het overgrote deel uit vernieuwingsgezinde communisten bestaat, veel speelruimte veroverd.

Het debat over de intrekking van het partijdocument "De CPN in de oorlog" (het zogenaamde Rode Boekje) maakte de nodige emoties los. Nadat de intrekking een feit was en er bovendien een motie aangenomen was, waarin rehabilitatie van in het boekje verguisde ex-CPN-ers werd bepleit, verliet

een aantal oud-partijbestuurders - met in hun kielzog een tiental leden - het congres. Opvallend was de passieve houding van de partijtop, i.c. van de gebroeders WOLFF, van voorzitter HOEKSTRA, alsmede van de "verantwoordelijke" voor de teksten van het "Rode Boekje", Marcus BAKKER. Zij namen nauwelijks aan de discussie deel, en accepteerden de genomen besluiten gelaten.

De huishoudelijke zitting

De behandeling van de voorstellen met betrekking tot de partijfinanciën en de statutenwijziging, waardoor nu 16-jarigen en buitenlanders lid kunnen worden van de partij, gaven op de besloten huishoudelijke zitting geen grote moeilijkheden. De discussie over de potentiële nieuwe PB-leden verliep gecompliceerder. Door de aanmelding van 90 deelnemers aan deze discussie was de congresleiding genoodzaakt om de spreektijd te beperken tot één minuut. Het gevolg was dat een bespreking van de kwaliteit van de kandidaten uitbleef en men zich beperkte tot het opdreunen van een aantal namen van kandidaten, die de voorkeur moesten hebben.

De eigenlijke verkiezingsprocedure van de nieuwe partijbestuurders is overigens afwijkend geweest van die, welke bij vorige congressen gehanteerd werd. Een kandidatenbesprekingscommissie mocht een aanbeveling doen van slechts 75% van het door het congres vastgestelde definitieve aantal van 55 partijbestuursleden. De overige partijbestuursleden moesten uit de overige kandidaten gekozen worden. Na de verkiezing bleek, dat tien door de commissie voorgestelde kandidaten niet gekozen waren. Het betrof voor het merendeel orthodoxe communisten. Hierdoor kwam het aantal gekozenen, dat niet door de commissie voorgedragen was, op ruim twintig. Onder hen bevonden zich enkele personen, die zich tot nu toe nauwelijks binnen de CPN geprofileerd hadden, maar kennelijk gekozen waren omdat zij van het vrouwelijk geslacht zijn. Het nieuw gekozen partijbestuur weerspiegelt de sterke opkomst van de vernieuwingsgezinden. Naar schatting behoort bijna de helft van de leden van het nieuwe partijbestuur tot de vernieuwingsgezinde vleugels. Minder dan 1/3 deel van het aantal PB-leden behoort tot de orthodoxie.

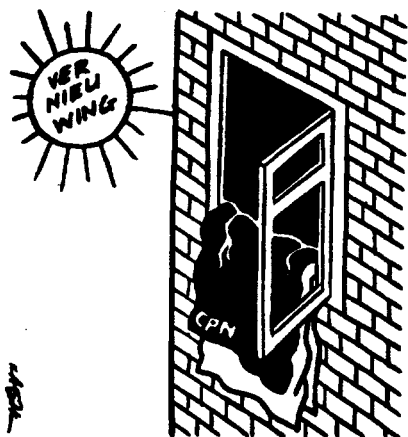
Hoewel de vernieuwingsgezinden nog net niet beschikken over een meerderheid, mag verondersteld worden, dat zij in staat zullen zijn om een aantal PB-leden uit de middengroep op hun hand te krijgen, zodat zij

feitelijk de touwtjes in handen hebben. Opmerkelijk is de sterke oververtegenwoordiging van het district Amsterdam in het partijbestuur. Maar liefst 29 van de 55 bestuursleden zijn uit dat district afkomstig.

Enkele reacties van buitenlandse zusterpartijen

De partijleiding had geen vertegenwoordigers van buitenlandse communistische partijen uitgenodigd voor het bijwonen van haar congres. Als argument hiervoor werd de zwakke financiële positie van de partij aangevoerd. Meer aannemelijk is, dat men tijdens dit congres geen officiële buitenlandse observatie kon gebruiken, omdat verwacht kon worden dat activiteiten van sommige Oosteuropese CP-en op een weinig vriendelijke manier besproken zouden worden. Achteraf zal de partijleiding ongetwijfeld blij geweest zijn, dat geen buitenlandse partijfunctionarissen getuige geweest zijn van het zo chaotisch verlopen congres.

Vanuit het Oostblok bestond echter wel degelijk belangstelling voor het congres: zo werd het bezocht door de Tass-correspondent in Nederland P en de journalisten D (Prawda-Benelux), F (Literaturnaya Gazeta) en M (APN). Uit de DDR was bovendien een TV-ploeg naar het congres gekomen. Zij allen zullen het congres als een bedroevende manifestatie hebben ervaren. Niettemin: de schaarse publicaties erover in Oost-Europa meldden toch nog iets positiefs. Zo signaleerden eerst de Prawda en vervolgens de Tsjechische partijkrant Růde Právo, dat het CPN-congres "de vredesinitiatieven van de Sowjet-Unie, welke gericht zijn op ontspanning" ondersteunde, hetgeen de halve waarheid is, getuige de eerder aangehaalde congresuitspraak, dat de Sowjet-Unie "niet automatisch en van nature een bondgenoot in de strijd tegen bewapening" is, maar op haar daden beoordeeld dient te worden. Růde Právo kritiseerde in een later stadium het congresbesluit om de contacten met de Poolse partij, de PVAP, en de CP van Tsjechoslowakije te verbreken en de illegale leiding van de opgeheven organisatie Solidarinosc" en de "aanhangers van de zogenaamde Charta-beweging"

te steunen. Rúde Právo zag daarin een afwijking van de fundamenteën van het proletarisch internationalisme. Dat de betreffende CPN-resolutie de CP-Tsjechoslowakije diep getroffen heeft, bleek uit een tweede artikel over het congres, gepubliceerd in Rúde Právo van 15 december 1982, waarin de CPN-leiding ervan beschuldigd werd, door haar "voorkeur voor banden met de Poolse en Tsjechoslowaakse anti-socialistische onderwereld" haar communistische identiteit en onafhankelijkheid lafhartig prijs te geven.

De CPN voelde geen behoefte om te reageren op deze "scheldpartij".

Conclusies

Het 28e congres van de CPN heeft stellig een aantal zeer belangrijke stappen genomen, die kunnen leiden tot meer democratische verhoudingen binnen de CPN. Daarnaast is in een aantal opzichten zowel afstand genomen van het marxisme als van de leninistische organisatiebeginselen. Door dat te doen heeft men de omvangrijke orthodoxe groep in de partij uitgedaagd tot verdere actie.

Geconstateerd mag worden, dat de vernieuwingsgezinde partijleden zich in de politieke besluitvorming in sterke mate door hun emoties hebben laten leiden en dat zij er nauwelijks oog voor hadden, dat zij met het veronachtzamen van de orthodoxe vleugel het organisatorische en financiële voortbestaan van de CPN in gevaar brachten. De voornaamste taken van de nieuwe partijleiding zullen zeker betrekking hebben op het naakte voortbestaan van de partij. Een handicap daarbij is, dat het partijbestuur door zijn samenstelling niet het vertrouwen zal weten te winnen van de orthodoxen. In orthodoxe kring is men integendeel geneigd om juist de strijd aan te binden tegen de huidige partijleiding met het doel zowel leden van het partijbestuur als van de redactie van De Waarheid uit hun functies te verjagen.

In die strijd zijn ongelukken niet uitgesloten; met name des-
integratie of splitsing van de CPN dreigen in het verschiet.

- - -

TROTSKISME - INTERNATIONALE KOMMUNISTENBOND

In tegenstelling tot het betrekkelijk harmonieus verlopen vorige Congres van de Internationale Kommunistenbond (IKB) stond het 7e Congres van 7 t/m 10 januari jl. in het teken van de verdeeldheid. Stonden op het 6e Congres nog de proletarische oriëntatie en de opbouw van de zogenaamde klassenstrijd-vleugel *) als voornaamste prioriteiten op de agenda, thans werden de uitwerkingen hiervan behandeld en vertoonde zich een verdergaande radicalisatie onder de jeugd. Het lijkt er daarbij op of deze jeugd, verenigd in de revolutionaire jongerenbeweging Rebel, de leiding van de IKB heeft overgenomen. Naast de dagelijkse beslommeringen van de IKB-leden heeft een aantal (met name Amsterdams) leden bijgedragen in het reilen en zeilen van de Permanente Internationale Trotskistische School: "L'Institut International de Recherches et de Formation pour Promouvoir le Socialisme Scientifique et Démocratique" (IIRF) in Amsterdam.

Het 7e Congres

De vorming van een drietal tendensen heeft op het 7e IKB-Congres in belangrijke mate bijgedragen tot een verhevigde discussie. Terwijl de zogenaamde tendens 3 vast bleef houden aan oude stellingen van de Vierde Internationale, zoals opbouw van revolutionaire kernen en de vorming van een marxistische voorhoedepartij, vroeg tendens 1 zich af wat er nu wel van de prioriteiten van het voorlaatste (6e) Congres terecht was gekomen. Beide stromingen legden het af tegen de wens van de hoofdzakelijk uit jongeren bestaande tendens 2, die voornamelijk actie wil voeren op vrijwel alle fronten. Prioriteiten daarbij zijn de opbouw van de IKB in de bedrijven en de vredesbeweging, alsmede de versterking van de Revolutionaire Jongeren Organisatie Rebel. Wat de vredesbeweging betreft heeft men duidelijk teruggespreken naar uitspraken van het Internationaal Executief Comité (IEC) van mei 1981: "De installatie van nieuwe kernraketten in West-Europa moet bestreden worden. Er moet worden gestreefd naar de ontmanteling van alle militaire bases van de Verenigde Staten van Amerika en de NAVO."

---

*) Daarmee bedoelt men de opbouw van een revolutionaire (vakbonds-) vleugel.

De NAVO is daarbij een instrument tegen de proletarische revolutie en moet daarom bestreden worden". De eventuele plaatsing van kruisraketten noopte de IKB tot een vorm van intrede-politiek in de bestaande Vredesorganisaties; immers streeft hij ernaar het protest zijn eigen stempel op te drukken.

Men constateerde dat de opbouw van een klassenstrijd-vleugel in de vakbeweging tot dusver niet geheel zonder moeite verliep. Toch vond men, dat er redelijke successen zijn behaald in de zogenaamde sleutelsectoren van de industrie, waar men erin geslaagd is bij een aantal bedrijven leden onder te brengen.

De spanningen tussen het drietal tendensen vonden hun hoogtepunt bij de verkiezing van het Centraal Comité voor de komende jaren. Met elf van de negentien zetels behaalde de jongerentendens (2), voornamelijk met behulp van de Rebel-leden, de meerderheid in het nieuw verkozen Centraal Comité. Dit was een niet onwelkome verkiezing voor het merendeel der aanwezige leden, omdat de nieuwe leiding representatiever is voor de IKB als organisatie. Immers riep het falen van de oude politieke leiding om aan de proletarische oriëntering en "inplanting" in de bedrijven inhoud te geven, een controverse op met juist de jongeren, die wel gevolg gaven aan deze opdracht, dikwijls ten koste van betere maatschappelijke posities. Bovendien geeft deze verkiezingsuitslag een reëlere weerspiegeling van de aangenomen resoluties die, inclusief het nieuwe actieprogramma, alle van tendens 2 afkomstig waren. Deze resoluties kunnen naar inhoud in het kort als volgt weergegeven worden:

- politieke resolutie : penetratie in de industriebond FNV en in de vredesbeweging zijn de belangrijkste eisen; er moet worden gestreefd naar een regering van arbeiderspartijen. Acties van Rebel maken het mogelijk massabewegingen op te bouwen om de IKB te versterken met nieuwe leden;
- arbeidersresolutie : radicalisatie van de arbeidersbeweging vindt niet alleen in de breedte plaats, maar ook in de diepte. De jongerenbeweging en buitenlanders zullen daarom in de komende periode de nodige aandacht moeten krijgen;

actieprogramma : het is geenszins de bedoeling, dat er acties gevoerd worden met eisen die bij voorbaat al niet haalbaar zijn. Een actieprogramma moet in eerste instantie gefundeerd zijn op wat leeft in de bedrijven. Dat kan gunstige gevolgen hebben voor de ledenaanwas.

Vrijwel het gehele programma van Tendens 2 is nationaal gericht. Standpunten over El Salvador, Polen en Afghanistan werden niet ingenomen en activiteiten rond deze zaken werden verwezen naar hobbyisten die dan à titre personnel zullen handelen.

Dat de jongerencoup toch niet bij iedereen in de smaak viel, is af te leiden uit het vertrek van een aantal, tot Tendens 1 behorende, leden. Zij verlieten het congres met de gedachte een eigen nieuwe organisatie op te gaan richten.

De Revolutionaire Jongerenorganisatie Rebel

Op een vergadering van het Centraal Comité van de IKB in oktober 1978 werd besloten de Studentencommissie van de bond een onderzoek te laten instellen naar de mogelijkheid, noodzaak en wenselijkheid van een speciale jongerenorganisatie. Deze jongerenorganisatie zou min of meer ter vervanging moeten dienen van de verouderde "barrikade-groep", die zuiver en alleen op de studentenbeweging gericht was. De argumentatie voor dit besluit was drieledig:

- Vele nationale secties die bij de Vierde Internationale zijn aangesloten hadden al een jongerenorganisatie of waren reeds begonnen met het opzetten er van.

In de Verenigde Staten van Amerika bestaat de Young Socialist Alliance (YSA), die tevens de oudste jongerenorganisatie is van de Vierde Internationale en die een belangrijk aandeel verwierf in het verzet tegen de Vietnam-oorlog (sedert enige tijd heeft men het werkterrein verlegd naar El Salvador); verder bestaat sedert 1977 in België nog de Socialistische Jonge Wacht (SJW), in Frankrijk de Jeunesse Communiste Révolutionnaire (JCR), terwijl in Japan trotskistische jongeren een leidende rol spelen in de strijd tegen de luchthaven Narita.

- Mede veroorzaakt door de huidige economische crisis neemt de radicalisatie van jongeren buiten het studentenmilieu hand over hand toe. Jongeren hebben in onze maatschappij weinig of geen toekomstperspectief en zij krijgen, als zij al een baan hebben, steeds minder loon. De IKB ziet daarom zijn werkterrein meer en meer naar andere dan universitaire milieus verlegd worden. Personen uit het lager en middelbaar onderwijs en werklozen moeten, wil men hen voldoende kunnen radicaliseren, meer aandacht en waardering van het IKB krijgen.

- De IKB constateerde, dat de studentencellen - afgezien van het eigenlijke studentenwerk - toch al met een taakverzwaring geconfronteerd waren vanwege de activiteiten in die gebieden, waar ook andere jongeren actief zijn. De anti-kernenergiestrijd, de kraakbeweging, het anti-fascisme en de milieubeweging zijn hier duidelijk voorbeelden van. Naar de mening van de IKB ontbreekt het bij de acties van deze bewegingen aan structuur en coördinatie.

Als resultante van het onderzoek van de Studentencmissie werd Rebel opgericht, een revolutionaire jongerenorganisatie, die politiek verbonden is met de Vierde Internationale maar organisatorisch volstrekt zelfstandig wil blijven. Deze organisatorisch onafhankelijke opstelling is ten dele schijn: men wil een zo groot mogelijk deel van de jongeren binden zonder hen af te schrikken door aan hen dezelfde eisen te stellen als aan elk IKB-lid. De bedoeling is om te komen tot een verzameling van radicale jongeren, die slechts op verhuilde wijze door de IKB gestuurd worden. Gezien de meerderheidspositie van IKB-ers of sympathisanten in de huidige leiding van Rebel mag het succes hiervan worden betwijfeld. De activiteiten van de jongerenorganisatie vormen een welkome ondersteuning van de activiteiten van de IKB: "Jongeren voor El Salvador" en "Jongeren tegen de Kernwapens" zijn daar onderdelen van. Daarnaast kan de jongerenorganisatie zich richten op de arbeidersklasse in de sleutelsectoren. De jeugd - zo redeneert men - is immers de arbeidersklasse van morgen.

De Permanente Trotskistische School

In het najaar van 1981 werden door het trotskistische Institut International de Recherches et de Formation pour Promouvoir le Socialisme Scientifique et Démocratique (IIRF) een aantal panden aan de Willemsparkweg te Amsterdam aangekocht. Als voorzitter, secretaris en penningmeester van dit instituut treden respectievelijk de trotskistische coryfeeën Ernest MANDEL, Hubert KRIVINE en Charles UI op. Na een grondige verbouwing van de panden, die voor het merendeel door Amsterdamse IKB-leden werd uitgevoerd, werd van medio september tot medio december 1982 een cursus in het revolutionair marxisme gegeven.

MINDERHEDEN - ACTIVISME - TERRORISME

DE 16e ZITTING VAN DE PALESTIJNSE NATIONALE RAAD

Op 14 februari j.l. begon in de omgeving van Algiers de zestiende zitting van de Palestijnse Nationale Raad (PNC), een soort Palestijns parlement, waarin o.a. de officiële Palestijnse verzets- en vakorganisaties zijn vertegenwoordigd. Deze bijeenkomst werd wereldwijd met grote belangstelling tegemoet gezien omdat er mogelijk een aantal ingrijpende besluiten genomen zou gaan worden. Zo werden niet alleen belangrijke uitspraken verwacht inzake de Palestijnse relaties met landen als Egypte, Jordanië en Syrië, maar werd bovenal uitgezien naar een Palestijnse standpuntbepaling ten aanzien van een drietal ter tafel liggende vredesvoorstellen inzake het Israëliisch-Arabisch (Palestijns) conflict, te weten:

- het plan BREZNEJEV, dat voorziet in een volledige Israëliische terugtrekking uit alle bezette Arabische gebieden en de vestiging van een onafhankelijke Palestijnse staat, maar tevens een erkenning van Israël inhoudt;
- het plan REAGAN, dat voortbouwt op de tussen Israël en Egypte gesloten accoorden van Camp David en aankeert op Palestijnse autonomie op de Westbank en in de Gazastrook in associatie met Jordanië, waarbij het echter de PLO en de door die organisatie geformuleerde Palestijnse nationale rechten buiten beschouwing laat;
- het plan FAHD zoals dat nader is vastgesteld op de in september 1982 in de Marokkaanse stad Fez gehouden Arabische topconferentie en sindsdien dan ook als het plan FEZ wordt aangeduid. Dit plan verschilt in hoofdlijnen in zoverre van het plan BREZNEJEV, dat het geen expliciete erkenning van Israël door de Arabische staten bevat, terwijl de meningen verdeeld zijn over de vraag of er wel sprake is van een impliciete erkenning.

De aanloop naar de PNC-zitting

De door de Israëliische inval in Libanon afgedwongen uittocht van Palestijnse verzetsstrijders uit het belegerde Beirut, die eind augustus/begin september 1982 plaats vond, leidde ertoe, dat de Palestijnse verzetsorganisaties hun laatste basis verloren van waaruit zij rechtstreekse militaire acties tegen en in Israël konden ondernemen. Egypte en Jordanië stonden dergelijke activiteiten in het geheel niet toe, terwijl Syrië in ieder geval niet accoord ging met acties die rechtstreeks vanaf haar grondgebied werden uitgevoerd. De gang van

zaken tijdens de Israëllische invasie in Libanon, die in ieder geval uiteindelijk ten doel kreeg de militaire - en zo mogelijk de politieke - macht van de PLO te breken, leerde de Palestijnen al snel dat zij van hun Arabische broeders niet meer hadden te verwachten dan luidkeelse verbale solidariteit; alleen de in Libanon gelegerde Syrische troepen namen tot op zekere hoogte deel aan de gevechtshandelingen, zij het niet in de door de Palestijnen gewenste en verwachte mate. Kritische Palestijnse reacties in de richting van Damascus waren dan ook niet van de lucht. Dezelfde critici verweten overigens ook regelmatig de Sowjet-Unie een gebrek aan actieve participatie.

Na het vertrek van de Palestijnse verzetsstrijders uit Libanon klonken er in Palestijnse kringen in het Midden-Oosten al vrij snel stemmen, die zeiden dat de PNC op zeer korte termijn bijeen zou moeten komen om het beleid van de PLO aan te passen aan de gewijzigde omstandigheden. De bijeenroeping van de PNC werd echter steeds weer uitgesteld omdat de Palestijnse leiders het niet eens konden worden over een aantal belangrijke zaken, zoals de keuze van de vergaderplaats, de reactie op de diverse vredesvoorstellen en de houding, die aangenomen moest worden tegenover een aantal Arabische staten. Uiteindelijk werd in de loop van december 1982 bekend, dat de PNC tegen 14 februari 1983 in Algiers bijeen zou worden geroepen.

In de maanden, die aan de PNC-bijeenkomst vooraf gingen bleek dat de als radicaal te boek staande Palestijnse verzetsorganisaties en een kleine radicale stroming binnen de grootste, door velen over het geheel genomen als redelijk gematigd aangemerkte organisatie Al Fatah, ernstige bezwaren hadden tegen de nieuwe politieke koers die PLO-leider Yasser ARAFAT huns inziens was gaan volgen. De radicalen werden in hun kritiek met name gesteund door Iran, Lybië en Syrië,

---

terwijl veel er op duidde dat ook Zuid-Yemen (de PDRY) in ieder geval heel dicht bij de opvattingen van de radicalen stond.

Het belangrijkste geschilpunt betrof het feit, dat de radicalen het plan REAGAN integraal verwierpen, al was het maar omdat er volgens hen uit de VS nooit iets goeds kan komen, terwijl ARAFAT weliswaar op een aantal belangrijke punten van dit plan ernstige reserves had, maar er toch ook een aantal positieve elementen in ontwaarde, zoals de erkenning dat de Westbank en de Gazastrook bezet gebied waren en de eis, dat Israël moest stoppen met het vestigen van nieuwe nederzettingen op de Westbank. Een andere kwestie die de radicalen heftige kritiek ontlokte betrof het intensieve overleg dat ARAFAT met de Jordaanse leiders voerde over een eventuele Jordaanse deelname aan het vredesoverleg met Israël onder auspiciën van de VS, waarbij de Jordaanse delegatie eventueel zou worden aangevuld met Palestijnse leden, die zo mogelijk door de PLO moesten worden aangewezen. Ook de pogingen die ARAFAT ondernam om via (persoonlijke) afgezanten het contact met de Egyptische regering te herstellen, stuitten op veel verzet.

Voorbereidend overleg

Tijdens bijeenkomsten van de Palestijnse top in Damascus (eind november 1982) en in Aden (begin december 1982) kreeg ARAFAT duidelijk aangezegd binnen welke enge grenzen zijn overleg met Jordanië zich diende te bewegen, terwijl relaties met Egypte, zo lang dit land bleef vasthouden aan de Camp David-accorden, ontoelaatbaar werden geacht. Toch bezochten ook nadien Palestijnse functionarissen Caïro voor overleg.

De meningsverschillen binnen de PLO werden wel heel duidelijk zichtbaar toen de leiders van het PFLP, het DFLP, Al Saiqa, het PFLP/GC en het PSF in januari 1983 ostentatief de Lybische hoofdstad Tripoli bezochten voor onderling overleg in aanwezigheid van de leiders van dat land. Aan het eind van de beraadslagingen werd een gemeenschappelijke verklaring uitgegeven, die niet anders geïnterpreteerd kan worden dan als een directe aanval op de koers van ARAFAT.

ARAFAT in Moskou

Op 11 januari reisde ARAFAT aan het hoofd van een overigens nogal radicale en pro-Syrische delegatie naar Moskou. Daar werd overleg gevoerd met een Sovjet-delegatie, die bestond uit partijleider ANDROPOV, BuZa-minister GROMYKO en partijsecretaris PONOMARJEV, tevens hoofd van de Afdeling Buitenland van de CPSU. Op 14 januari vertrok ARAFAT weer uit Moskou.

In het na afloop van het overleg in Moskou uitgegeven communiqué werd opgeroepen tot een volledige en onvoorwaardelijke terugtrekking van Israël uit alle door haar sinds 1967 bezette (Arabische) gebieden, inclusief Oost-Jeruzalem, en tot uitvoering door het Arabische volk van Palestina van haar onvervreembare nationale rechten, inclusief het zelfbeschikkingsrecht en het recht op een eigen, onafhankelijke staat. Het communiqué keerde zich voorts fel tegen het plan-REAGAN, waarover werd gezegd dat het de creatie van een Palestijnse staat wil voorkomen en de PLO wil verwijderen uit het overleg dat tot een oplossing van het conflict zou moeten leiden.

Ten aanzien van een eventuele latere confederatie met Jordanië - de tussen Koning HOESSEIN en ARAFAT in discussie zijnde oplossing - meldde de verklaring, dat de Sovjet-leiders begrip hadden voor de Palestijnse instemming daarmee en accoord gingen met de besluiten, die het Palestijnse volk zou nemen. Het communiqué bevatte overigens geen expliciete erkenning van Israël.

De laatste voorbereidingen

Op 25 januari werd in Aden met veel vertoon de 18e verjaardag van de Palestijnse revolutie gevierd. Naast vrijwel alle leden van het PLO-Executief Comité was ook de top van Al Fatah present.

In zijn feestrede riep de leider van de PDRY, Ali Nasser M , op tot een totale verwerping van het plan-REAGAN, dat hij even gevaarlijk noemde als de Camp David-accorden. Voorts beklemtoonde hij de noodzaak tot versterking van de strategische alliantie tussen Syrië en de Palestijnen, welke alliantie volgens hem gericht diende te zijn op confrontatie met de "Zionistische vijand".

Aansluitend aan de festiviteiten kwam het PLO-Executief Comité in Aden bijeen van 25 tot 27 januari, zulks ter voorbereiding op de aanstaande PNC-zitting. In een na afloop van het overleg uitgegeven verklaring werd gezegd, dat men nog steeds vasthield aan de Aden-verklaring uit december 1982, waarin het plan-REAGAN was afgewezen, en zoveel nadruk was gelegd op de militaire strijd. Van 11 tot 13 februari kwamen in Algiers de PNC-voorzitter, de leiders van de Palestijnse verzetsorganisaties en de leden van het PLO-Executief Comité bijeen om te trachten overeenstemming te bereiken over de tekst van de tijdens de PNC-zitting aan te nemen slotverklaring. Voor zover dezerzijds bekend is, slaagde men er niet in een concept op te stellen dat op alle onderdelen voor iedereen aanvaardbaar was. Tijdens de PNC-zitting vond daarom achter de schermen nog voortdurend intensief overleg plaats over de uiteindelijke bewoordingen van de slot-resolutie.

De PNC komt bijeen

De eigenlijke bijeenkomst werd op 14 februari geopend met redevoeringen door de PNC-voorzitter, de secretaris-generaal van de Arabische Liga, PLO-leider ARAFAT en de Algerijnse president.

In zijn rede riep PNC-voorzitter Al-F de deelnemers op tot een herbevestiging van hun verbondenheid aan het Palestijnse Nationale Handvest ^{*)} en de resoluties van eerdere PNC-zittingen. Hij stelde verder, dat de USA niet enerzijds partij in het conflict kon zijn (door de steun aan Israël) en anderzijds voor rechter kon spelen. Volgens hem was het plan REAGAN niet in overeenstemming met de onvervreembare nationale rechten van het Palestijnse volk.

---

^{*)} Dit Handvest, dat zo iets is als de Grondwet van de PLO, noemt als een van de centrale doelstellingen van de Palestijnse revolutie de vernietiging van de staat Israël.

ARAFAT begon zijn toespraak met een veelzeggend citaat uit de Koran, waarin staat, dat Allah hen steunt, die ten onrechte - namelijk alleen omdat zij belijden dat Allah hun God is - van huis en haard verdreven zijn. Hij riep op voort te gaan op de door de gewapende revolutie geplaveide militaire weg, totdat de Palestijnen hun harde nationale rechten verwezenlijkt zouden hebben. "Vrede is er slechts voor de sterken", zo zei hij. De Algerijnse historie noemde ARAFAT een waardevolle les voor de Palestijnen.

De Algerijnse president BENJEDID ging in zijn rede uitgebreid in op de ervaringen van de Algerijnse vrijheidsstrijd. Hij merkte op dat de Algerijnse bevrijdingsbeweging FLN, ondanks andersluidende adviezen van "zekere Arabische staten", destijds steeds had geweigerd af te zien van de gewapende strijd en ieder vredesplan, dat niet uitging van de vestiging van een onafhankelijke staat op het gehele Algerijnse grondgebied, had verworpen. "Wij hebben ons goed gehouden en alles gewonnen", zo besloot hij zijn historisch overzicht, dat impliciet een duidelijk advies aan het adres van de Palestijnen was.

Na een reeks begroetingsboodschappen door de talrijke als waarnemers aanwezige delegaties uit de gehele wereld, begonnen op 16 februari de echte beraadslagingen met het uitbrengen van het officiële verslag over de activiteiten van de PLO-leiding in de afgelopen periode door Feroek K , het hoofd van de politieke afdeling van de PLO, in het Westen beter bekend als de officieuze minister van Buitenlandse Zaken van de PLO. Dit rapport verbaasde qua inhoud en toonzetting velen in de congreszaal, met name omdat het vrij veel krasse uitspraken bevatte.

Zo merkte K op dat de Palestijnse leiders weliswaar zelf initiatieven konden en mochten ontplooiën, maar dat zij daarbij nimmer het kader van het Palestijnse politieke programma en de collectief genomen besluiten te buiten mochten gaan. Voorts stelde hij, dat de militaire strijd nooit losgemaakt zou kunnen worden van de politieke en de diplomatieke strijd; de militaire strijd noemde hij zelfs de belangrijkste van deze trits. Wat het plan-FEZ betreft betoogde hij dat dit voor de Palestijnen het absolute minimum bevatte en dat het een antwoord op het plan-REAGAN was en dus niet een soort complement. Tegen het plan-REAGAN keerde hij zich in felle bewoordingen, waarbij hij aantekende niet te verwachten dat de strategische alliantie tussen de VS en Israël te vernietigen zou zijn. Daarom waarschuwde hij dat illusies op dit punt zouden leiden tot onjuiste analyses. Volgens K's rapport zou de PLO haar gedragslijn tegenover iedere Arabische staat afzonderlijk moeten vaststellen, afhankelijk van de opstelling van de betreffende regering. De PLO zou voorts rechtstreekse relaties moeten aangaan met die organisaties, die de massa's in de verschillende Arabische landen vertegenwoordigen. Kort gezegd pleitte K er derhalve voor om zonnodig volk en leiders tegen elkaar uit te spelen. De volgende dag kwamen de leiders van de belangrijkste radicale organisaties

George H (PFLP) en Naif H (DFLP) aan het woord. In hun redevoeringen bespeelden zij de van hen bekende thema's. Zo was het volgens hen nu niet de tijd voor diplomatiek overleg, omdat naar hun mening de Palestijnse positie nog te zwak was om op die manier iets te bereiken.

Op 18 februari voerde Ahmed J. het woord als leider van de belangrijkste ultra-radicalen organisatie, het PFLP/GC. Hij was verbaal zeer agressief, zei overal "nee" tegen en bedolf de Syrische en Libische leiders onder uitvoerige loftuitingen. Vervolgens was het de beurt aan Salah KI, die namens de grootste Palestijnse verzetsorganisatie, Al Fatah, het spreekgestoelte betrad. KI hield de vergadering voor, dat het gemakkelijk was om op alles nee te zeggen, maar dat er daarentegen moed voor nodig was om zich realistisch op te stellen. Hij tekende hierbij veelzeggend aan, dat het accepteren van een compromis niet betekende dat afstand werd gedaan van onvervreembare rechten. Vervolgens sprak hij zich uit voor aanvaarding van het plan-FEZ als een actie-programma, met de kanttekening dat dit plan het absolute einde was van alle Palestijnse concessies, terwijl hij bij hoog en laag bezwoer dat aanvaarding van het plan-FEZ geen erkenning van Israël met zich meebracht. KI liet zich nog verder in de kaart kijken toen hij zei te hopen, dat tijdens de volgende PNC-zitting de omstandigheden zodanig zouden zijn gewijzigd dat dan gezegd kon worden "Fez was niet genoeg, we willen meer". Hij riep zijn gehoor op er aan te werken dat dit stadium bereikt zou worden en merkte in dit verband op, dat de vestiging van een Palestijnse staat op de Westbank en in de Gaza-strook het begin van het einde van het internationale Zionisme zou betekenen.

SARTAWI's vertrek

Op 20 februari ontstond er enige deining, toen de gematigde Al Fatah-functionaris Issan SARTAWI, die goede contacten onderhoudt met de Socialistische Internationale en met Israëliische "duiven", de vergaderzaal verliet en verklaarde ontslag te nemen als PNC-lid. SARTAWI kwam naar zijn zeggen tot deze stap omdat de PNC-voorzitter hem consequent het woord onthield, alhoewel hij er ettelijke malen om had gevraagd. In Al Fatah-kringen verluidde later, dat Al-F/ SARTAWI terecht het woord had geweigerd: afgesproken was namelijk dat K de enige spreker namens Al Fatah zou zijn. Op 21 februari maakte de PNC-woordvoerder bekend, dat de ontslagaanvraag van SARTAWI niet was gehonoreerd.

De slotverklaring

Op 22 februari kwam de PNC na twee dagen van commissie-beraad achter gesloten deuren weer plenair bijeen. De vergadering nam toen de door de politieke commissie voorgestelde tekst van de slotverklaring aan. Alleen het ultra-radicalen, maar weinig leden tellende PLF stemde tegen de verklaring.

In de slotverklaring sprak de PNC zich uit voor versterking van de Palestijnse nationale eenheid op basis van het programma, dat was aangenomen door de 14e PNC-zitting (januari 1979 in Damascus), waarin nadrukkelijk werd verwezen naar het Palestijnse Nationale Handvest. Voorts werd steun betuigd aan het volksverzet op de Westbank en in de Gaza-strook en werd opgeroepen tot een escalatie van dat verzet. Vervolgens werd een saluut gebracht aan wat genoemd werd "de standvastigheid van dat deel van het volk dat leeft in de in 1948 bezette gebieden". De PNC noemde de aldaar wonende Arabieren een onafscheidelijk deel van

het Palestijnse volk en voegde daaraan toe trots te zijn op hun strijd tegen het "racistische Zionisme" en het noodzakelijk te vinden hen "met alle middelen te steunen".

Met betrekking tot het plan-FEZ werd in de slotverklaring vastgelegd dat dit plan door de PNC beschouwd wordt als "het minimum voor politieke stappen door de Arabische staten", waarbij zich overigens wel de vraag opdringt of de imaginaire Palestijnse staat ook al onder "de Arabische staten" is begrepen. Aan deze uitspraak werd direct toegevoegd dat deze stappen een aanvulling zouden moeten vormen op militaire acties om de machtsbalans te wijzigen ten gunste van de strijd voor de Palestijnse en Arabische rechten. Ook oordeelde de Raad in dit verband dat het plan-FEZ niet in conflict was met het politieke programma en de resoluties van de PNC.

Ten aanzien van de relaties met Jordanië werd uitgesproken, dat deze in de toekomst moeten uitgaan van een confederatie tussen twee onafhankelijke staten, terwijl voor wat betreft de relaties met Syrië werd bepaald dat deze gebaseerd dienden te zijn op eerdere PNC-uitspraken inzake het bestaan van een strategische alliantie tussen beide partijen.

Aan het adres van Egypte werden scherpe uitspraken gedaan. Men bleef de Camp David-accorden afwijzen, waarbij werd opgemerkt dat de PNC achter die krachten in de Egyptische samenleving staat, die ingaan tegen deze accorden en daarmee dus tegen de huidige regering. Het PLO-Executief Comité werd opgeroepen om met deze groeperingen relaties te gaan opbouwen. De mate waarin contacten met de Egyptische regering ontwikkeld mogen worden, werd afhankelijk gesteld van de wijze waarop die regering afstand zou nemen van het Camp David-beleid.

Het plan-BREZNJEV kwam er aanzienlijk beter van af. De PNC drukte zijn "waardering en steun" voor dit plan uit. Hetzelfde kan zeker niet gezegd worden van de uitspraak inzake het plan-REAGAN. Dit plan, zo werd gesteld, "respecteert de gevestigde nationale rechten van het Palestijnse volk niet", reden waarom "geweigerd wordt het te beschouwen als een gezonde basis voor een duurzame en recht-

vaardige oplossing van de Palestijnse zaak en het Arabisch-Zionistische conflict". Overigens werd in een andere passage van de slotverklaring het plan-REAGAN minder omzichtig tegemoet getreden. Daar werd namelijk gesproken van "de imperialistische en Zionistische complotten en liquidatie-plannen, in het bijzonder de Camp-David-accorden en het plan-REAGAN".

Met betrekking tot de internationale politieke activiteiten van de Palestijnen werden ondermeer de volgende uitspraken gedaan:

- De vriendschappelijke relaties met de "socialistische staten onder leiding van de USSR" dienen verder ontwikkeld en verdiept te worden. Hetzelfde werd opgemerkt ten aanzien van alle anti-imperialistische, anti-Zionistische, anti-kolonialistische en anti-racistische bevrijdingsbewegingen en progressieve krachten in de wereld.
- De politieke actie in West-Europa moet geïntensiveerd worden. Deze actie diende erop gericht te zijn de Westeuropese landen ertoe te bewegen de Palestijnse nationale rechten te erkennen.
- De strijd om de "Zionistische vijand" in organisaties als de VN te isoleren moet worden voortgezet.
- De PNC herhaalt haar toewijding aan het Handvest van de VN en aan "alle VN-resoluties die de Palestijnse rechten bevestigen". (Uitspraken als de bekende Veiligheidsraadsresolutie 242 ^{*)} behoren hier nadrukkelijk niet toe, omdat het Palestijnse probleem daarin alleen maar als een vluchtelingenzaak wordt gezien, red.).

Voorts werd nog eens nadrukkelijk uitgesproken, dat de VS de leider is van het kamp dat vijandig staat tegenover de rechtvaardige zaak van de Palestijnen en van andere volkeren, die strijden voor hun bevrijding.

Tenslotte veroordeelde de PNC krachtig het terrorisme en de internationale terroristen, "in het bijzonder het officiële Amerikaanse

---

^{*)} In deze resolutie werd het bestaansrecht van Israël erkend en werd voorts opgeroepen tot onderhandelingen tussen Israël en de Arabieren op basis van een ruil tussen vrede en grondgebied.

en Israëlische terrorisme dat is georganiseerd tegen het Palestijnse volk en de PLO, tegen het volk van Libanon, tegen de Arabische natie en tegen de andere bevrijdingsbewegingen in de wereld". Diverse westerse kranten namen met voldoening kennis van deze veroordeling van het terrorisme en betitelden deze als een doorbraak. Op deze lof valt echter wel iets af te dingen. Allereerst deed de PNC in zijn 15e zitting reeds een soortgelijke uitspraak, zodat er geen sprake is van iets nieuws. Voorts keert de uitspraak zich op geen enkele wijze tegen het geweld, dat wordt uitgeoefend door groeperingen die door de PNC als bevrijdingsbeweging worden gezien. Ook bevat de resolutie geen enkel woord van afkeuring jegens die extremistische Arabieren die in de afgelopen jaren bijvoorbeeld aanslagen pleegden tegen PLO-vertegenwoordigers in West-Europa, noch jegens degenen die acties uitvoerden tegen Joodse doelen in o.a. Antwerpen, Parijs, Rome en Wenen. Tenslotte dient bedacht te worden dat alle acties in Israël en de bezette gebieden, ook indien zij tegen civiele doelen zijn gericht, door de Palestijnen verdedigd worden met de stelling dat het daarbij gaat om daden begaan in het kader van een rechtvaardige bevrijdingsstrijd.

Het slot van de bijeenkomst

Na de aanvaarding van de slotverklaring moest het nieuwe PLO-Executief Comité samengesteld worden. ARAFAT had er binnenskamers voor gepleit, dat de PNC de nieuwe voorzitter van dat comité zou kiezen en dat deze vervolgens de vrije hand zou hebben om het comité samen te stellen. Het gelukte hem echter niet om op dit punt zijn zin te krijgen.

Op voorstel van Hail A. , het hoofd van de inlichtingendienst van Al Fatah, werd ARAFAT met algemene stemmen tot lid van het Executief Comité herkozen. Vervolgens werden alle overige aftredende leden op voordracht van de PNC-voorzitter herkozen met uitzondering van de officieuze minister van Financiën Salah D. , wiens zetel vacant bleef. D wilde om persoonlijke redenen niet voor prolongatie van het lidmaatschap in aanmerking komen. Het herkozen Executief Comité deelde daarna bij monde van Yasser 'ABD R. (DFLP) mee, dat het ARAFAT unaniem tot zijn voorzitter had herkozen.

Naar verluidt zouden er in het nu 14 leden tellende PLO-Executief Comité in ieder geval vijf tegenstanders van ARAFAT's politieke opvattingen zitten, terwijl enkele anderen ARAFAT niet in alles blindelings zouden volgen.

De PNC-zitting werd vervolgens gesloten met een rede van ARAFAT, die uitvoerig inging op de heldendaden van de Palestijnen tijdens de Israëlische invasie in Libanon en daarbij de VS er omstandig van beschuldigde actief te hebben deelgenomen aan het vanuit zee aan land zetten van Israëlische eenheden. Voorts verweet hij de diverse Arabische regeringen dat zij met gevouwen handen hadden toegekeken tijdens de gevechten in Libanon. Tenslotte prees hij uitvoerig de Palestijnse jeugd op de Westbank, die de Israëlische bezettingsmacht slechts met stenen gewapend tegemoet durfde te treden.

Enkele Arabische reacties

Jordaanse perscommentatoren waren van mening dat de PNC-uitspraken ARAFAT de handen in voldoende mate vrij lieten voor nader overleg met Jordanië.

De Syrische media toonden zich verheugd over het feit, dat de slotverklaring duidelijk maakte dat de Palestijnse revolutie zich het geweer niet had laten ontfutselen, maar in tegendeel had besloten de gewapende strijd voort te zetten. Abdul-M , lid van het PLO-Executief Comité en één van de vijf tegenstanders van ARAFAT daarin, deelde de Syrische vreugde.

De Egyptische president MUBARAK reageerde woedend. Hij noemde de passages in de slotverklaring, die interne Egyptische tegenstellingen suggereerden, een inmenging in de binnenlandse aangelegenheden. Hij kondigde voorts aan, dat elke in Egypte verblijvende Palestijn, die zich politiek actief zou betonen, het land uitgezet zou worden.

Salah K , die als Al-Fatah-woordvoerder optrad tijdens de plenaire PNC-beraadslagingen, toonde zich na afloop van de bijeenkomst verheugd over het aannemen van een duidelijk politiek programma voor de "komende fase".

Enkele kanttekeningen

Bij de beoordeling van Palestijnse uitspraken dient steeds weer in aanmerking te worden genomen, dat de PLO sedert de 12e PNC-zitting in juni 1974 in Caïro, uitgaat van een onderscheid tussen strategische en tactische doelen. Bij de eerste moet gedacht worden aan de in het Palestijnse Nationale Handvest geformuleerde uiteindelijke doelstellingen, die geen ruimte laten voor de huidige staat Israël; bij de laatste aan datgene wat volgens de Palestijnen in de gegeven situatie tot de mogelijkheden behoort. Dat de Palestijnen nog steeds in deze termen denken blijkt duidelijk uit de dubbelzinnige rede die Salah K. namens Al Fatah hield tijdens de PNC-zitting alsook uit zijn opmerkingen na afloop van de bijeenkomst over "de komende fase".

Ook het feit, dat het embleem van de PLO nog altijd een kaartje van geheel Palestina bevat, lijkt niet van betekenis ontbloot te zijn, om nog maar te zwijgen van het gegeven, dat er ook in Algiers niet is voorgesteld het Palestijnse Nationale Handvest te wijzigen.

Bij de bestudering van de in Algiers gedane uitspraken zij voorts herinnerd aan de door de gematigde Al Fatah leider Hani AL-H. gedane uitspraak: "Geen verstandig man zal een heldere resolutie voorstellen". (Frankfurter Allgemeine Zeitung, 19-2-1983).

Voorts kan niet zonder meer voorbijgegaan worden aan het feit, dat ook in Algiers het woord "Israël" weinig werd gehoord, maar aanduidingen als "de Zionisten", "de Zionistische vijand" en "de Zionistische entiteit" des te veelvuldiger. Dat juist deze bewoordingen worden gebruikt kan niet zonder betekenis zijn, zeker niet als bedacht wordt dat een resolutie van de Algemene Vergadering van de VN

in november 1975 het Zionisme gelijkstelde aan racisme. Daarmee is het Zionisme impliciet verklaard tot een kwaad, dat uitgeroeid moet worden; mutatis mutandis geldt dit ook van een als Zionistisch aangemerkte staatsstructuur. Aanhangers van deze resolutie kunnen te allen tijde volhouden dat zij weliswaar bereid zijn een seculier Israël te erkennen, maar dat van hen nimmer gevraagd mag worden het huidige karakter van de staat Israël te accepteren.

Tenslotte

Het zal na het voorgaande duidelijk zijn, dat er geen enkele reden is om aan te nemen dat er na "Algiers" gesleuteld kan gaan worden aan de strategische doeleinden van de PLO. De aldaar gevoerde discussies hebben namelijk alleen betrekking gehad op een aantal tactische facetten. Het mag als veelbetekenend worden aangemerkt dat ARAFAT zelfs in dit opzicht niet in die mate groen licht heeft gekregen als hijzelf - in ieder geval volgens veel westerse media - zou hebben gewild.

= = =